



STORTINGET

# Representantforslag 279 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Emma Watne, Seher Aydar og Geir Jørgensen

Dokument 8:279 S (2021–2022)

---

## Representantforslag fra stortingsrepresentantene Emma Watne, Seher Aydar og Geir Jørgensen om å sikre allmenngjort lønn i utelivsbransjen

---

Til Stortinget

### Bakgrunn

Overnattings- og serveringsbransjen er preget av mange små virksomheter og høy turnover, i tillegg er det en høy andel unge og utenlandske arbeidstakere. Dette bidrar ofte til manglende kunnskap om arbeidslivets regler, både plikter og rettigheter. Bransjen er også preget av en betydelig andel arbeidslivskriminalitet og useriøsitet. Dette er kriminelle aktører som bevisst bryter arbeidsmiljøloven og annet regelverk knyttet til skatt og avgift, regnskap og arbeids- og oppholdstillatelse. Det kommer frem av en rapport som Arbeidstilsynet la frem i 2017 etter at Arbeidstilsynet hadde 5 000 tilsyn i overnattings- og serveringsbransjen og fant brudd på arbeidsmiljøloven i hele 8 av 10 virksomheter.

I januar 2018 ble det innført lovpålagt minstelønn i bransjen etter krav fra Fellesforbundet. I 2019 kunne LOs sommerpatrulje avdekke at 49 prosent av de ansatte i hotell-, utesteds- og serveringsbransjen ikke får den lovpålagte allmenngjorte minstelønnen. Dette viser at bransjen ikke retter seg etter gjeldende lov og avtaleverk.

For å bedre forholdene i bransjen har flere norske kommuner krevd at det kun skal gis skjenkebevilling til serveringssteder som betaler ansatte minimum lovpå-

lagt minstelønn. Slike krav har vært reist i byer som Trondheim, Stavanger, Tromsø, Bodø og Sarpsborg.

Det har vært tvil om dette er lovlige vedtak. Etter at Statsforvalteren i Agder vurderte lovligheten til et slikt vedtak i Horten kommune, kom de frem til at det ikke kunne stilles krav til de ansattes lønnsnivå i verken serveringsloven eller alkoholloven. En av hovedgrunnene for dette var at Statsforvalteren mente at vedtaket ikke oppfyller saklighetskravet om at et slikt vilkår vil bidra til å begrense tilgjengeligheten og skadevirkningene av alkoholholdig drikk, som er lovens hovedformål. LO-advokatene har på sin side kommentert at kommuner kan stille slike krav i innvilgelser av skjenkebevillinger. I dag har kommunene mulighet til selv å sette en rekke vilkår for skjenkebevilling. At arbeidsvilkår for de ansatte skal være et av dem, mener forslagsstillerne er en forlengelse av lovens intensjon om å sikre forsvarlig skjenking.

Forslagsstillerne mener at et utested som drives seriøst, vil ha bedre forutsetninger for å etterleve hovedintensjonen i alkoholloven. Et slikt forslag vil understøtte kommunenes skjønnsutøvelse i vurderingen om bevilgingen skal gis på bakgrunn av næringspolitiske hensyn.

For å kunne etterleve intensjonen i en slik lovendring må det også komme frem hvem som skal kontrollere at lønns- og arbeidsvilkår etterleves. Vanligvis vil et slikt ansvar ligge hos Arbeidstilsynet. Arbeidstilsynet har gjennom mange år blitt underfinansiert og vil ikke nødvendigvis ha ressurser til å gjennomføre slike hyppige kontroller. Det foreslås derfor å utrede om skjenkekontrollen kan påta seg dette arbeidet, siden de allerede har jevnlig målrettede kontroller i utelivsbransjen.

## Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om at kommuner ved tildeling av skjenkeløyve kan stille krav om at serveringsstedet dokumenterer at deres ansatte får allmenngjort minstelønn.
2. Stortinget ber regjeringen fastsette i forskrift at serveringssteder som bryter arbeidsmiljøloven eller betaler ansatte under allmenngjort lønn, kan få inndratt skjenkebevillingen.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om hvordan skjenkekontrollen kan få nødvendig kompetanse og myndighet til å gjennomføre kontroller av lønns- og arbeidsvilkår for ansatte i utelivsbransjen.

17. juni 2022

**Emma Watne**

**Seher Aydar**

**Geir Jørgensen**